

זכרון תרועה - The memory of a *Teruah*

Source Sheet by Julian Gilbey

More info >

Rosh Hashana Shacharit, Repetition of the Amidah, from the *piyut* "Sh'mo m'faarim"

When the holy sacrifice [Isaac] was ready in his (Abraham's? G-d's?) eyes, [Abraham] bound its replacement, a ram, to offer before Him, "after it had been caught in the the bush by its horns."

[G-d] instructed his offspring to blow in this month; if this day falls on the holy Shabbat, "it shall be a memory of the *teruah*, a holy moment."

Its nature if it falls on a weekday, command everyone to blow throughout your borders, "a day of *teruah* shall be for you."

Numbers 29:1

In the seventh month, on the first day of the month, you shall observe a sacred occasion: you shall not work at your occupations. You shall observe it as a day when the horn is sounded.

Leviticus 23:24

Speak to the Israelite people thus: In the seventh month, on the first day of the month, you shall observe complete rest, a sacred occasion commemorated with loud blasts.

Rosh Hashanah 29b

MISHNA: With regard to the Festival day of Rosh HaShana that occurs on

שחרית לראש השנה, חזרת הש"ק,
מתוך הפיוט "שמו מפארים"

חזן: זבח קדש פהכשר אז בעיניו. רגל
תמורתו איל להקריב לפניו. קהל: אחר
נאחז בסבד בקרניו:
חזן: חכם חניטיו לתקע בזה קדש. יום זה
אם יקרה בשבת קדש. קהל: זכרון
תרועה מקרא קדש:
חזן: טבעו אם בחל יבואכם. צווי לתקע
בכל גבולכם. קהל: יום תרועה יהיה
לקם:

במדבר כ"ט:א'

ובחודש השביעי באחד לחודש
מקרא-קדש יהיה לכם פל-מלאכת עבודה
לא תעשו יום תרועה יהיה לכם:

ויקרא כ"ג:כ"ד

דבר אל-בני ישראל לאמר בחודש
השביעי באחד לחודש יהיה לכם שבחון
זכרון תרועה מקרא-קדש:

ראש השנה כ"ט ב

Shabbat, in the Temple they would sound the *shofar* as usual. However, they would not sound it in the rest of the country outside the Temple. After the Temple was destroyed, Rabban Yoḥanan ben Zakkai instituted that the people should sound the *shofar* on Shabbat in every place where there is a court of twenty-three judges. ...

מתני' יום טוב של ר"ה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה. משחרב בהמ"ק התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהו תוקעין בכל מקום שיש בו ב"ד ...

Rosh Hashanah 29b

GEMARA: The Gemara asks: **From where are these matters;** from where is it derived that the *shofar* is not sounded on Shabbat? **Rabbi Levi bar Laḥma said that Rabbi Ḥama bar Ḥanina said: One verse says,** with regard to Rosh HaShana: **“A solemn rest, a memorial of blasts”** (Leviticus 23:24), which indicates that one should merely remember the *shofar* without actually sounding it. **And another verse says: “It is a day of blowing for you”** (Numbers 29:1), i.e., a day on which one must actually sound the *shofar*. This apparent contradiction is **not difficult:** **Here,** the verse in which the *shofar* is only being remembered but not sounded, is referring **to a Festival that occurs on Shabbat;** **there,** the verse in which the *shofar* is actually sounded, is referring **to a Festival that occurs on a weekday.**

ראש השנה כ"ט ב
גמי מנה"מ? אמר רבי לוי בר לחמא אמר רבי חמא בר חנינא: כתוב אחד אומר (ויקרא כג, כד) "שבתון זכרון תרועה" וכתוב אחד אומר (במדבר כט, א) "יום תרועה יהיה לכם". לא קשיא! כאן ביו"ט שחל להיות בשבת, כאן ביום טוב שחל להיות בחול.

Rosh Hashanah 32a

And from where is it derived that on Rosh HaShana one recites the blessings of Kingship, Remembrances, and *Shofarot*? Rabbi Eliezer says: As it is written: “In the seventh month, on the first day of the month, you shall have a solemn rest, a memorial of blasts, a sacred convocation” (Leviticus 23:24). This verse is interpreted as follows: **“A solemn rest,”** this is referring to the blessing of the **Sanctification of the Day;** **“a memorial,”** this is **Remembrances;** **“blasts,”** this is ***Shofarot*;** **“a sacred convocation”** this

ראש השנה ל"ב א
ומנין שאומרים מלכיות זכרונות ושופרות? ר"א אומר: דכתיב (ויקרא כג, כד) "שבתון זכרון תרועה מקרא קדש" - "שבתון" זה קדושת היום, "זכרון" אלו זכרונות, "תרועה" אלו שופרות, "מקרא קדש" קדשהו בעשיית מלאכה.

means **sanctify it by abstaining from performing prohibited labor.**

So what did the verse originally mean? (And is this even a meaningful question to ask?)

Malbim Ayelet HaShachar 235:1-236:1

אילת השחר (מלבי"ם) רל"ה:א'-

רל"ו:א'

וגם בכל מקום שידומה שנטו מן הפשט ואמרו דבריהם בדרך אסמכתא, בררנו כי לא נטו ימין ושמאל מן הפשט הפשוט...

אמנם מה שנאמר כמה פעמים "מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא" הוא בדרוש הבלתי מוכרח מצד הלשון וכלליה, וחכמים סמכו עליו בדרך רחוק. והתבאר אצלנו שהיה זה בעבור שאין כח לחז"ל לגזור ולתקן דבר נגד מה שבא בתורה בפירוש, וכמו שאמרו גם הפוסקים, ועל כן כשרצו לגזור גזרתם, הוכרחו להראות שאין בתורה מפורש נגד גזרתם, ושהכתובים סובלים פירוש אחר שיסכים עם גזרתם...

Haamek Davar on Leviticus 23:24:1

העמק דבר על ויקרא כ"ג:כ"ד:א'

יהיה לכם שבתון. מכאן למדו חז"ל

בשבת דכ"ד ובכ"מ דיו"ט עשה אע"ג

דבגמ' הביאו שבתון עשה מכ"מ עיקר

ההוכחה מדכתיב בר"ה יהיה לכם

שבתון בלשון צווי. ומכאן למדנו בכל

מועדי ה' דכתיב שבתון. [ונראה דאע"ג

דרב אשי הוא שאמר דיו"ט הוי עשה

ול"ת ואמוראי קמאי פליגי ע"ז מכל

מקום בר"ה הכל מודים. כי סתמא

דגמרא הוא במסכת ראש השנה דף ל"ב

ב' ובזה מיושב קו' הטורי אבן על שיטת

ר"ת יע"ש] זהו דרשת חז"ל. ועוד

לאלוה מלין אמאי פירש הכתוב אזהרת

עשה זו ביחוד בר"ה. עוד יש להבין הא

דכתיב כאן זכרון תרועה ובאמת המצוה
 להריע בפועל כמו שכתוב בפ' מוספין
 יום תרועה. וא"כ מהו זכרון. עוד יש
להבין מה זה פי' הכתוב תרועה והלא
אין תרועה בלי תקיעה. אלא כ"ז רמז
על ענין קדושת היום ומורא. והנה בפ'
 בהעלתך כתיב וביום שמחתכם וגו'
 ותקעתם וגו' וכי תבאו מלחמה וגו'
 והרעתם וגו' והקבלה ידועה שאין
 תקיעה בלי תרועה ואין תרועה בלי
 תקיעה לפניה ולאחריה. אלא המקרא
 מרמז עיקר תכלית המצוה. דביום
 שמחה התכלית הוא התקיעה שהוא
 לשמחה. והתרועה בא לצרוף ובא
 להזכיר ולהתעורר לשמור עצמו שלא
 יהא אחרית שמחה תוגה כדאי' שלהי
 קידושין סקבא דשתא ריגלא. משא"כ
ביום רעה של המלחמה וכדומה עיקרו
התרועה והתקיעה באה עמו לצירוף
שלא יתייאש מן התקנה והגאולה.
ומעתה דכתיב בר"ה יום תרועה למדנו
דראוי להתעורר בו התעוררות תרועה
שהוא יום הדין ולא תרועה בלבד אלא
זכרון תרועה שיהא נזכר שהוא יום
תרועה ולא לחנם הוא זה. והיינו דאי'
 בר"ה דכ"ח בהא דאמר רבא התוקע
 לשיר יצא מ"ד התם אכול מצה א"ר והא
 אכל. אבל הכא זכרון תרועה כתיב והאי
 מתעסק בעלמא הוא. [ונוס' זו אינו
 כפרש"י לחלק בין מצה לשופר משום
 דמצה נהנה באכילתו משא"כ שופר אין
 בתקיעתו הנאה. ולא היה לפני פרש"י
 נוס' זו אלא כמו שהובא הנוס' בר"ן
 אבל הכא מתעסק בעלמא הוא] והכונה
 דלשון זכרון תרועה משמעו שיהא נזכר
 ענין התרועה ולא תוקע לשיר וקמ"ל
 שאינו לעיכובא. הא מיהא המצוה הוא
 שיהא נזכר תכלית המצוה באותו יום.
 וע"ז הקדים הכתוב יהיה לכם שבתון.
ולפי משמעות הלשון הכונה תקחו לכם
איזה שעה שבתון מכל מלאכה וענין רק

לחשוב בענין היום שהוא זכרון תרועה.

וזהו הבדל הלשון דבכל יו"ט כתיב
 שבתון דמשמעו כל היום הוא שבתון
 ממלאכת עבודה. אבל בר"ה כתיב יהיה
 לכם שבתון משמעו לקחת איזה שעה
 על שבתון מכל ענין:

Rabbeinu Bahya, Vayikra 23:24:1-3

זכרון תרועה, "a remembrance with the blast of the Teruah." [...] A Midrashic approach based on Vayikra Rabbah 29,7 understands the verse in terms of the patriarchs, suggesting that G'd is telling us that if we want to be found deserving when examined by G'd, our relationship to our patriarchs is the key. The words זכרון תרועה is reminiscent of Avraham who was one of a kind as we know from Ezekiel 33,24, "אחד היה אברהם", "Avraham was only one man." The words זכרון תרועה are a reference to Yitzchak, whereas the words מקרא קודש, "a holy convocation," are a reference to Yaakov. What the Midrash means is that the shofar blasts of Rosh Hashanah, i.e. the blasts of the teruah, are an allusion to certain attributes. Just as the attribute of fear pervading the celestial regions is surrounded by the attribute of Mercy, so our teruah sounds which are fear-inspiring are preceded and followed by the sounds known as tekiah, to parallel what occurs in heaven. Were this not so the earth would collapse completely as soon as G'd would commence sitting in judgment of mankind. If we would only blow the תרועה sounds this would be heresy of the first order, [i.e. as if we denied the presence of the attribute of Mercy. Ed.] Keeping this in mind we can understand that what is written here means that the Day of Judgment is the Day of the Teruah which is surrounded by the attribute of Mercy, called here זכרון. Having understood this it follows that the meaning of the words זכרון תרועה is equivalent to שופר תרועה and יום תרועה. (Compare 25,9 and Numbers 29,1 respectively).

רבנו בחיי, ויקרא כ"ג:כ"ד:א'-ג'
זכרון תרועה. [...] ובמדרש באחד
 לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה
 מקרא קודש, באחד לחדש, זה אברהם
 שכתוב בו (יחזקאל לג) אחד היה
 אברהם, זכרון תרועה זה יצחק, מקרא
 קודש זה יעקב. כוונת המדרש הזה כי
 תקיעות ראש השנה רמז למדות וכשם
 שמדת הפחד למעלה הרחמים מקיפין
 אותה שאלמלא כן היה מחריב ושורף
 את העולם כלו בשלהבותיו, כן התרועה
 פשוטה לפנייה ופשוטה לאחריה, ואילו
 היינו תוקעין תרועה לבדה היה נראה
 בזה קצוץ נטיעות. ולפי הדרך הזה הרי
 בכתוב מפורש כי יום ראש השנה יום
 הדין הוא מלשון תרועה והוא ברחמים
 מלשון זכרון, וא"כ יהיה זכרון תרועה
 כמו שופר תרועה יום תרועה וזה
 מבואר.

Made with the Sefaria Source Sheet Builder
www.sefaria.org/sheets